

ÄIDINKIELEN YDINSISÄLLÖT 4.LK

Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
Opetuksen tavoite	Sisältöalue	Vuosiluokkaistettu tavoite	Arvioinnin kohde	Ydinsisältö
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Tarjotaan monipuolisia tilaisuuksia harjoitella omien kokemusten, ajatusten ja mielipiteiden jakamista, toisten kuuntelemista ja rakentavan palautteen antamista ja saamista eri viestintäympäristöissä. Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa, esimerkiksi tapoja olla kohtelias, toimia tavoitteellisesti ja esittää oma mielipiteensä ja perustella se ottaen toiset huomioon. Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. Ohjataan kokonaisilmaisuuksiin, hyödynnetään draaman toimintamuotoja erilaisten ajankohtaisten aiheiden, teemojen ja kirjallisuuden käsittelyssä. Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua oman luokan ja kouluyhteisön kulttuuritoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.	Oppilas jakaa kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa.	Puheviestintätilanteissa toimiminen	Oppilas harjoittelee vuorovaikutus- ja ilmaisutaitoja. Oppilas osallistuu luokan ilmaisuharjoituksiin.
T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa		Oppilas osaa ilmaista mielipiteensä. Oppilas osaa ottaa toiset huomioon ja olla kohtelias. Oppilas vahvistaa vuorovaikutustaitojaan.	Toiminta vuorovaikutustilanteissa	
T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla		Oppilas harjoittelee monipuolisia itseilmaisukeinoja ja pienten esitysten tuottamista.	Ilmaisukeinojen käyttö	
T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa		Oppilas kehittää kykyään toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa.	Vuorovaikutustaitojen kehittyminen	
S2 Tekstien tulkitseminen				
Opetuksen tavoite	Sisältöalue	Vuosiluokkaistettu tavoite	Arvioinnin kohde	Ydinsisältö

T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	S2 Tekstien tulkitseminen: Harjoitellaan erilaisten tekstien, kuten kaunokirjallisuuden, tietotekstien ja kuvaa ja tekstiä yhdistävien mediatekstien, sujuvaa lukemista ja käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia tekstinymmärtämisen strategioita ja ajattelutaitoja. Tarkkaillaan ja arvioidaan omaa lukutaitoa. Syvennetään tekstin tulkinnan taitoja tutkimalla ja vertailemalla monimuotoisia tekstejä.	Oppilas lukee monipuolisesti erilaisia tekstejä. Oppilas harjoittelee tekstien tutkimista ja tekstityyppien vertailua. Oppilas harjoittelee tekstin tulkinnan taitoja ja erilaisia tekstinymmärtämisen strategioita.	Tekstinymmärtämisen perusstrategioiden hallinta	Oppilas lukee ja kuuntelee erilaisia tekstejä. Oppilas löytää ohjatusti vastauksia kysymyksiin erilaisista teksteistä.
T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan	Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Opitaan tunnistamaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Laajennetaan oppilaiden tietoja kielen piirteistä tekstejä tutkimalla.	Oppilas harjoittelee selittämään ja vertailemaan sanojen erilaisia muotoja ja merkityksiä ja niiden hierarkioita. Oppilas tutkii ja vertailee monimuotoisia tekstejä.	Tekstien erittely ja tulkinta	
T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin	Luokitellaan sanojamerkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat). Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät ja opitaan verbien taipuminen persoona- ja aikamuodoissa. Luetaan ja kuunnellaan yhteisesti ja itse valittua lapsille ja nuorillesuunnattua kirjallisuutta, myös kokonaisia teoksia.	Oppilas käyttää monipuolisia tiedon lähteitä ja laajentaa tietämystään luetun avulla. Oppilas harjoittelee arvioimaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.	Tiedonhankintataidot ja lähdekriittisyys	
T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuudentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia	Aiemmin opittujen käsitteiden lisäksi opitaan käyttämään käsitteitä kertoja, aihe ja teema. Etsitään tietoa eri lähteistä ja laajennetaan tietämystä luetun avulla. Harjoitellaan arvioimaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.	Oppilas osoittaa kiinnostusta lasten kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan. Oppilas etsii tietoa ja jakaa lukukokemuksiaan.	Lapsille ja nuorille tarkoitetun kirjallisuuden tuntemus ja lukukokemusten jakaminen	

myönteisiin lukukokemuksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen, myös monimediaisissa ympäristöissä				
Tekstien tuottaminen				
Opetuksen tavoite	Sisältöalue	Vuosiluokkaistettu tavoite	Arvioinnin kohde	Ydinsisältö
T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	S3 Tekstien tuottaminen: Tuotetaan sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemusten, havaintojen, ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta. Pohditaan kirjoittamisen tarkoitusta ja sitä, miten se näkyy kielellisissä valinnoissa.	Oppilas tuottaa monipuolisesti erilaisia tekstejä ajatusten, havaintojen, mielipiteiden ja toisten tekstien pohjalta.	Kokemusten ja ajatusten ilmaiseminen	Oppilas ilmaisee kokemuksiaan, tietojaan ja ajatuksiaan puhumalla ja kirjoittamalla. Oppilas tunnistaa joitakin kielen peruskäsitteitä (yleis- ja erisnimet, tutut yhdyssanat, lopetusmerkit). Oppilas harjoittelee lähteiden käyttöä
T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä	Sujuvoitetaan käsinkirjoittamista ja näppäintaitoja. Tutkitaan ja harjoitellaan käyttämään kertomiselle, kuvaamiselle, ohjaavalle ja kantaa ottavalle ilmaisulle tyypillisiä kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Harjoitellaan tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoja, sekä opitaan käyttämään niitä omissa teksteissä. Harjoitellaan tekstien elävöittämistä ja tarkastellaan sananvalintojen, sanontojen	Oppilas harjoittelee tekstien elävöittämistä. Oppilas kirjoittaa erilaisia tekstilajeja huomioiden tekstile ominaiset rakenteelliset piirteet.	Omien ajatusten kielentäminen ja eri tekstilajien käyttö	
T11 ohjata oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen, ja tekstien	ja sanajärjestyksen yhteyttä tekstin merkityksiin. Kiinnitetään huomiota kirjoitetun ja puhutun kielen eroihin. Opitaan tunnistamaan tekstistä virke, päälause ja sivulauseiden selkeät perustyyppit sekä lauseen pääjäsenet ja käyttämään tietoa apuna oman tekstin	Oppilas tutkii ja harjoittelee kirjoitetun kielen ja tekstien rakenteiden hallintaa. Oppilas vahvistaa käsinkirjoitustaitojaan ja näppäintaitojaan.	Kirjoitustaito ja kirjoitetun kielen hallinta	

rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa	tuottamisessa. Opitaan käyttämään persoona- ja aikamuotoja tekstien aikasuhteiden ilmaisussa. Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaiheita, omien tekstien tarkastelua ja arviointia sekä palautteen antamista ja vastaanottamista. Opitaan käyttämään omissa teksteissä oikeinkirjoituksen perusasioita. Harjoitellaan opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisen taitoja, kuten muistiinpanojen tekemistä ja tiivistämistä, ja harjoitellaan lähteiden käyttöä ja merkintää sekä tiedostetaan, miten verkossa tulee toimia eettisesti yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.			
T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuottamiseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata ottamaan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen		Oppilas kehittää opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisen taitoja. Oppilas harjoittelee lähteiden käyttöä ja merkintää sekä eettistä verkossa toimimista.	Tekstien rakentaminen ja eettinen viestintä	
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
Opetuksen tavoite	Sisältöalue	Vuosiluokkaistettu tavoite	Arvioinnin kohde	Ydinsisältö
T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia	S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Tutkitaan kielen vaihtelua tilanteen ja aiheen mukaan ja pohditaan sanojen, ilmaisutapojen ja tekstien merkityksiä. Tutkitaan tekstienvälisyyttä monimuotoisissa teksteissä. Tutustutaan oppilaan omaan ja muihin kulttuureihin ja kieliin ja vertaillaan suomea muiden, oppilaille tuttujen kielten piirteisiin. Tutustutaan oppilaille läheisiin kansanperinteen lajeihin ja niiden jatkajiin nykykulttuurissa.	Oppilas tutustuu kieltä ja sen rakennetta kuvaaviin käsitteisiin. Oppilas ymmärtää kielellisten valintojensa vaikutuksia.	Kielen tarkastelun kehittyminen ja kielikäsitteiden hallinta	Oppilas osaa kertoa omasta perheestään, suvustaan ja niiden perinteistä. Oppilas tunnistaa puhutun ja kirjoitetun kielen eroja. Oppilas lukee ja kuuntelee

T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	Hyödynnetään lapsille ja nuorille suunnattua media- ja kulttuuritarjontaa, esimerkiksi kirjastoa, elokuvia, teatteria ja museoita. Tarkastellaan mediakulttuurin ilmiöitä ja ikäkaudelle tarkoitettuja sisältöjä ja keskustellaan median roolista oppilaan arjessa. Suunnitellaan ja toteutetaan omia esityksiä. Kannustetaan ja tutustutaan kirjaston aktiiviseen ja monipuoliseen käyttöön, etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa ja tuetaan omaehtoista lukemisen ja kirjoittamisen harrastamista. Luetaan koti- ja ulkomaista lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta nykykirjallisuudesta klassikoihin ja ikäkaudelle suunnattua tietokirjallisuutta ja pohditaan kirjallisuuden herättämiä kysymyksiä.	Oppilas lukee lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta. Oppilas jakaa lukukokemuksiaan.	Kirjallisuuden tuntemus	lasten- ja nuorten kirjallisuutta. Oppilas osallistuu oman ryhmänsä ja koulunsa kulttuuritapahtumiin.
T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen		Oppilas vertailee omaa kieltään ja kulttuuriaan muihin. Oppilas laajentaa näkemystään media- ja kulttuuritarjonnasta. Oppilas osallistuu esitysten suunnitteluun ja toteuttamiseen.	Kielitietoisuuden ja kulttuurin tuntemuksen kehittyminen	